

CRITERIS METODOLÒGICS PER TREBALLAR LA LLENGUA ESCRITA

2.1. Paper de la mestra d'EE

- ♦ La mestra com a instrument lector i escriptor. Donar models, tant textuals a través de llibres, etc. com lectors a través de la pròpia mestra i tots els materials impresos que poden tenir al seu abast.
- ♦ entendre les produccions dels alumnes quan aprenen a llegir i a escriure no com un error, sinó com una aproximació cada cop més afinada, a l'estructura del nostre sistema d'escriptura.

- ♦ Treball individual
esperonant-lo perquè avanci en el seu nivell de coneixements, animant-lo i fent-li veure que aprèn i pot aprendre encara més.

També és un bon moment per veure i observar on aquell alumne s'encalla i perquè, a fi de poder-li oferir el que necessita en cada moment, i ajudar-lo a valorar quina estratègia pot ser més adequada per resoldre la dificultat.

Avançar el treball que es farà a classe, perquè allà es situi millor

- ♦ El treball per projectes
La proposta de treballar en projectes afavoreix la globalització dels continguts i la funcionalitat dels aprenentatges.

Es una proposta molt enriquidora i que afavoreix la utilització del llenguatge escrit en situacions molt diverses. Cal pensar que es poden fer grans o petits projectes sense tenir por a embarcar-se en un treball d'aquest tipus que, de ben segur, serà acceptat de bon grat pels nostres alumnes, de vegades una mica angoixats de sempre fracassar.

Proposta del mestre D'EE: tractar el mateix tema i partir d'aquí els treballs específics: conte, projecte, menú, etc. ⇒ Fer material

2.2. Com dirigir-nos als alumnes?.

Hem de saber també provocar que siguin més autònoms, **més en aquests alumnes**, que aprenguin a buscar informació en altres fonts que no siguin les nostres.

- ♦ comunicar els objectius i comprovar quina representació es fan els alumnes dels mateixos

és necessari que l'alumne es faci una representació del producte final que s'espera en cada una de les activitats. Assegurar que l'alumne s'ha fet una representació correcta d'aquells objectius.

- ♦ Potenciar que l'alumne domini les operacions d'anticipació i planificació de l'acció perquè un alumne pugui representar-se mentalment les accions necessàries per resoldre una tasca
- ♦ Donar a conèixer a l'alumne els criteris i instruments d'avaluació (ajudar a estudiar). S'ha vist que els alumnes que tenen més resultats són aquells que saben intuir les intencions del professor i quines seran les seves exigències. Per això és bo que el professor provoqui:
 - crear situacions que estimulin la curiositat i la iniciativa dels alumnes:
Què us sembla si.....No us agradaria.? Com ho podem fer per...?
 - recollir, clarificar i ordenar les seves aportacions:
Què hem de fer per....? Qui ho farà? Quan ho farem?
 - suggerir i facilitar mitjans d'informació:
On ho podríem trobar...?,qui sap on.....?
 - proposar diverses solucions davant d'un conflicte (quan l'infant pregunta a la mestra):
A tu que et sembla...?, qui et pot ajudar...?, tens algun company de la classe que et pugui ajudar..?, En aquell mural no hi ha aquella paraula que comença igual....?
 - confiar en l'avenç de l'alumne:
Has vist que t'ha quedat millor?, Has millorat en....
 - ser crítics:
Esteu d'acord com ha quedat...?, es podria millorar...?, algú modificaria alguna cosa...?

2.3.S'aprèn a llegir, llegint i a escriure escrivint.

- ♦ Fer moltes activitats en les quals els alumnes puguin veure la funció i la utilitat que té el llenguatge.
 - fent que aprofitin tots els actes de lectura de la classe.

- tot es pot llegir i escriure
- provocar actes de lectura i escriptura que siguin funcionals.
- llegir amb els alumnes coses que aquests veuen cada dia i que, sense llegir, saben què hi posa, com per exemple els envasos de menjar, de productes de neteja, els rètols del carrer.
- tractar temes que els agraden, com el cel, els extra-terrestres, els animals, els esports, etc.. pot incitar-los a buscar informació, llegir als llibres, mirar imatges..
- A la classe d'EE, tenir penjats a la paret molts treballs individuals o de classe, ja que serveixen de referència per escriure, i als alumnes els agrada de tornar-los a mirar i de llegir.

3. TEXTOS D'ÚS SOCIAL I ESCOLAR, FUNCIONALS

3.1. Els referents: les crores.

Hi ha textos, paraules, frases, que els alumnes coneixen i saben el que hi posa sense necessitat de saber-los llegir com els adults. Aquestes paraules o frases són de molta utilitat perquè d'una manera intuïtiva els alumnes les utilitzen com a referència per escriure, o bé per fer hipòtesis de lectura.

El nom, per exemple, representa per al alumne una referència molt important. Li agrada reconèixer el seu nom i repetir-ne l'escriptura. Es un univers limitat de lletres que li és útil a l'hora d'utilitzar-lo com a referent. Referent estable. Es pot fer anàlisi.

Els logotips ajuden a fomentar l'interès del alumne per als noms que veu escrits pel carrer. Els alumnes coneixen moltes coses dels logotips d'ús més quotidià ja que els veuen cada dia. Saben que hi posa, però no saben llegir-los com ho llegim els grans. Es pot veure quins logotips coneixen i el mestre els pot llegir; amb els que no reconeixin, es pot fer un treball per ajudar-los a llegir a través de les informacions que dona el context.

Les llistes. Els alumnes coneixen el que és una llista en veure fer a la seva mare o el seu pare llistes per anar a comprar, en veure a la mestra passar llista dels alumnes que falten, o els que es queden a dinar. Sap també que en una llista s'escriu una paraula a sota d'una altra. Podem treballar la llista de coses que necessitem per anar d'excursió, per anar a la piscina, la llista de les joguines que demanarem als Reis, etc.

Escriure i llegir llistes és una activitat planera que no planteja moltes dificultats, recurs òptim perquè els alumnes perdin la por a escriure i a llegir, sobretot els que tenen més dificultats.

Les cançons, els rodolins o les endevinalles, títols de pel·lícules, etc. que els alumnes saben quasi de memòria. Cal aprofitar aquest coneixement per tal de treballar la relació entre la tira fònica i la tira gràfica. Aquests tipus de text podem llegir-los amb els alumnes bo i assenyalant les paraules que anem dient.

En les cançons podem fixar-nos en les paraules que es repeteixen i que cada cop s'escriuen igual. Treballar amb aquest tipus de text va bé perquè els alumnes vegin el ritme de la lectura, la separació de paraules, la memorització, la relació amb el llenguatge oral.

3.2. Què podem fer amb els textos?

Amb els textos i davant d'un llibre o un full, podem fer moltes més coses que llegir el text que se'ns presenta o escriure les respostes a les fitxes corresponents.

Qualsevol text s'ha de poder manipular, s'ha de poder trossejar per tornar a enganxar, poder-se retallar les lletres, les paraules, enganxar-les en un paper, etc.

Als alumnes els agrada copiar coses conegudes per ells, el seu nom, aquella cançó, el títol d'aquell conte.

- La lectura de textos amb els més petits que, malgrat que no saben encara llegir com els adults, ja saben el que hi posa, com ara els logotips, els títols de contes o cançons, els rètols del carrer. Això dóna molta seguretat i fa perdre la por davant la lectura.
- Amb els alumnes que no saben llegir encara, o ja comencen a llegir però que són molt conscients de les seves mancances, els va molt bé de llegir i rellegir un mateix text, de manera que quasi se'l saben de memòria, això ajuda a treballar l'entonació, la velocitat lectora, la seguretat.

Es important, per tal que la lectura sigui comprensiva, que els alumnes facin lectura silenciosa. Amb aquest tipus de lectura el alumne pot llegir i buscar significat sense la pressió de fer-ho en veu alta, davant la mestra, i per tant, al mateix temps, llegir amb bona entonació i alhora amb comprensió. Després de llegir un text, paraula o frase silenciosament, és més fàcil pel alumne llegir-ho a la mestra i que aquesta en comprovi la comprensió.

L'escriptura de paraules, la reservem per treballar una lletra concreta amb paraules que l'única relació que tenen entre elles és contenir la mateixa lletra, la de frases i textos per treballar l'ortografia o per treballar la creativitat amb el text lliure. **DONAR MODELS**

Malgrat que els alumnes encara no dominin el sistema alfabètic, poden escriure:

- titulars de notícies, contes, còmics etc.
- Per veure com s'escriu un conte o una notícia, el millor és treballar amb els contes i les notícies.
- Amb els alumnes petits o amb els alumnes amb dificultats va bé reescriure contes coneguts, notícies molt treballades. Reescrivint textos, els alumnes tenen menys dificultats i reticències i, al mateix temps, aprenen molt de l'estructura d'un text. Tampoc han de pensar alhora "que posen" (contingut) i "com ho posen" (forma), d'aquesta manera es redueix la dificultat i millora el resultat.

Per aprendre a escriure textos lliures sobre un tema, els alumnes han de poder informar-se'n, llegir d'altres textos que en parlin, veure quina estructura tenen, com comencen, com acaben, etc. Al treballar d'una manera sistemàtica només textos lliures, sense tenir altre recurs que la imaginació, els alumnes no coneixen altres tipus de text i, per tant, la seva informació i habilitat és reduïda. **MODELS i reescriptura**

Reservem l'escriptura només al llapis i al paper, sense tenir en compte altres mitjans com ara l'ordinador, que ara comença a introduir-se a l'escola i ofereix moltes possibilitats, o d'altres més econòmics com ara la pissarra, els tampons, les màquines d'escriure antigues, etc.

4. MATERIALS

(diapositives)

Aquest materials que utilitzen les escoles són, sobretot, propostes de treball en l'organització de racons, per tal que el alumne pugui fer un treball individual o de petit grup. Aquestes propostes van dirigides a:

- disfrutar simplement jugant amb les lletres o amb els textos, o fent passatemps.
- reforçar alguns aspectes o habilitats ja treballats a la classe
- llegir d'una manera lúdica, sense necessitat de fer després un treball sobre el que s'ha llegit.

- familiaritzar-se, i per tant, perdre la por a tots els llocs on hi ha llenguatge escrit.
- procurar que l'infant sigui autònom a l'hora de resoldre un treball.
- proposar activitats o jocs que, sense fer una lectura comprensiva, no es poden portar a terme.
- fer treballs o jocs que no sempre han de ser supervisats per la mestra.